

De raad van de gemeente Woerden;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 augustus 2012 met overneming van de daarin vermelde motieven;

gelet op artikel 8 lid 1 onderdeel c en artikel 30 van de Wet werk en bijstand;

B E S L U I T :

Vast te stellen:

de Toeslagenverordening WWB 2012-A gemeente Woerden

Artikel 1 Begripsbepalingen

- 1 Alle begrippen die in deze verordening worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet werk en bijstand en de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet.
- 2 In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a de wet: de Wet werk en bijstand
 - b het college: het college van burgemeester en wethouders
 - c gehuwdennorm: norm als bedoeld in artikel 21 onderdeel c WWB
 - d woning: een woning bedoeld als in artikel 1, onderdeel j, Wet op de huurtoeslag, alsmede een woonwagen of woonschip, als bedoeld in artikel 3, zesde lid, Wet werk en bijstand.
 - e woonkosten:
 - i) indien een huurwoning wordt bewoond, de per maand geldende huurprijs, bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Wet op de huurtoeslag;
 - ii) indien een eigen woning wordt bewoond, de tot een bedrag per maand omgerekende som van de verschuldigde hypotheekrente en de in verband met het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten en een naar omstandigheden vast te stellen bedrag voor onderhoud.

Artikel 2 Doelgroep

Deze verordening is uitsluitend van toepassing op belanghebbenden van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar. In geval van gehuwden gelden de bepalingen van deze verordening uitsluitend indien beide echtgenoten jonger dan 65 jaar zijn.

Artikel 3 – Toeslag alleenstaande en alleenstaande ouder

- 1 De toeslag als bedoeld in artikel 25 van de wet bedraagt:
 - a 20 % van de gehuwdennorm voor een belanghebbende in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft;
 - b 10 % van de gehuwdennorm voor een belanghebbende die de noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen doordat hij met één of meer anderen zijn hoofdverblijf in dezelfde woning heeft.
- 2 Voor de toepassing van dit artikel worden de volgende personen niet in aanmerking genomen als iemand met wie de belanghebbende kosten kan delen:
 - a het inwonende niet ten laste komende kind dat een inkomen heeft dat lager is dan de norm voor een alleenstaande die kosten kan delen;
 - b de verzorgingsbehoevende die door belanghebbende wordt verzorgd.
- 3 In afwijking van het eerste lid wordt geen toeslag verleend aan de belanghebbende die een woning bewoont waaraan voor de belanghebbende geen woonkosten verbonden zijn.
- 4 In afwijking van het eerste lid bedraagt de toeslag 10% van de gehuwdennorm indien geen woning bewoond wordt.

Artikel 4 – Verlaging gehuwden

- 1 De verlaging als bedoeld in artikel 26 van de wet bedraagt 10 % van de gehuwdenorm voor het echtpaar dat de noodzakelijke kosten van het bestaan kan delen doordat het met één of meer anderen zijn hoofdverblijf in dezelfde woning heeft.
- 2 Het tweede lid van artikel 3 is van overeenkomstige toepassing.
- 3 De verlaging als bedoeld in artikel 27 van de wet bedraagt
 - a 20 % van de gehuwdenorm voor het echtpaar dat een woning bewoont waaraan voor de belanghebbenden geen woonkosten verbonden zijn;
 - b 10 % van de gehuwdenorm voor het echtpaar dat geen woning bewoont.

Artikel 5 – Bijzondere situaties

- 1 In situaties, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college.
- 2 Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de belanghebbende afwijken van de bepalingen van deze verordening, indien toepassing van de verordening leidt tot onbillijkheden van overwegende aard.

Artikel 6 – Inwerkingtreding

- 1 Deze verordening treedt in werking op de dag na publicatie en werkt terug tot 1 januari 2012.
- 2 Tot uiterlijk 1 januari 2013 is deze verordening niet van toepassing op personen als bedoeld in artikel 78w lid 1 WWB.
- 3 De Toeslagenverordening Wet werk en bijstand 2012 is tot uiterlijk 1 januari 2013 uitsluitend van toepassing op personen als bedoeld in artikel 78w lid 1 WWB. Per 1 januari 2013 vervalt de Toeslagenverordening WWB 2012.

Artikel 7 – Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als Toeslagenverordening Wet werk en bijstand 2012-A.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Woerden in zijn openbare vergadering gehouden op 27 september 2012.

Griffier

Voorzitter

Algemene toelichting

De WWB kent voor de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan een systeem van basisnormen, toeslagen en verlagingen. De normen zijn geregeld in paragraaf 2 WWB. Paragraaf 3 WWB voorziet in toeslagen en verlagingen. Deze drie onderdelen samen (normen, toeslagen en verlagingen) leveren de bijstandsnorm op. Het gaat dan om de bijstandsnorm voor personen van 21 tot en met 64 jaar die niet in een inrichting verblijven.

De WWB kent verschillende normen voor alleenstaanden, alleenstaande ouders en gehuwden. Alleenstaanden en alleenstaande ouders komen in aanmerking voor een toeslag indien zij hogere algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan hebben dan waarin de norm voorziet, als gevolg van het niet of niet geheel kunnen delen van deze kosten met een ander. De woonsituatie is hierbij van doorslaggevend betekenis. De hoogte van de toeslag, welke wordt aangegeven in de toeslagenverordening, bedraagt maximaal 20 procent van het netto minimumloon en moet aansluiten bij het niveau van de noodzakelijke bestaanskosten. De norm voor een echtpaar kan niet worden verhoogd. Die norm kan worden verlaagd om rekening te kunnen houden met de mogelijkheid van kostendeling.

Het systeem van toeslagen en verlagingen is bedoeld om ten aanzien van de hoogte van de bijstandsuitkering rekening te kunnen houden met verschillen in de kosten van het bestaan. De WWB beperkt deze mogelijkheid tot de volgende situaties:

- het kunnen delen van kosten met een ander die in dezelfde woning woont;
- de afwezigheid van woonkosten of de omstandigheid dat iemand geen woning bewoont;
- de recente beëindiging van deelname aan onderwijs of beroepsopleiding;
- voor alleenstaanden: een leeftijd onder 23 jaar.

In deze verordening wordt van de laatste twee mogelijkheden geen gebruik gemaakt. Reden hiervoor is gelegen in het feit dat het een beperkt aantal belanghebbenden betreft. Het gaat om jonge mensen die vaak nog bij hun ouders wonen. Die woonsituatie vormt op zich al reden de bijstandsnorm te verlagen. Voor zover zij zelfstandig wonen, dient de bijstandsnorm te voorzien in de noodzakelijke kosten van het bestaan. Er is geen reden om aan te nemen dat er lagere bestaanskosten zijn vanwege een recente opleiding of een lagere leeftijd. Bovendien heeft jurisprudentie de mogelijkheid tot verlaging voor schoolverlaters ingeperkt. De lagere bijstandsnorm voor 21- en 22-jarigen was ook bedoeld om ervoor te zorgen dat de bijstand niet meer zou bedragen dan het wettelijk minimumloon voor die leeftijd. Tegenwoordig is de maximale bijstandsnorm voor een alleenstaande lager dan het wettelijk minimumloon voor een 21- of 22-jarige. Tenslotte is al in de wet geregeld dat voor belanghebbenden jonger dan 27 jaar een meer activerend regime heerst, bijvoorbeeld doordat zij een wachttijd hebben van vier weken en zij geen aanspraak hebben op de vrijlating van inkomsten.

In deze verordening worden de mogelijkheden van verhoging en verlaging bij alleenstaanden en alleenstaande ouders niet gelijktijdig toegepast. Gekozen is voor een formulering waarbij voor verschillende situaties verschillende toeslagen worden vastgesteld. Verlaging vindt alleen plaats op de norm voor gehuwden. Het systeem wint hiermee aan eenvoud. Anti-cumulatiebepalingen zijn hierdoor overbodig.

Uit oogpunt van uitvoerbaarheid is in deze verordening gekozen voor een forfaitaire systematiek waarbij de verlagingen en toeslagen zijn geformuleerd als een percentage van de gezinsnorm. Het college is bevoegd om de algemene bijstand (de bijstandsnorm na aftrek van eventuele inkomsten) in afwijking van deze verordening hoger of lager vast te stellen indien de individuele omstandigheden van de belanghebbende daartoe aanleiding geven.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Lid 1. Er is voor gekozen om begrippen die al zijn omschreven in de WWB, Awb of de Gemeentewet niet afzonderlijk te definiëren in deze verordening. Dit voorkomt dat in geval van wijziging van betreffende definities in de betreffende wetten ook de Verordening moet worden gewijzigd.

Lid 2. *onderdeel d: woning*

Het begrip 'woning' is in artikel 1 van deze verordening gedefinieerd omdat de tekst van de WWB nergens een omschrijving geeft van dit begrip. Wel vermeldt artikel 3 lid 6 WWB dat in de WWB en de daarop berustende bepalingen onder een woning mede een woonwagen of een woonschip verstaan moet worden. Voorts volgt uit de totstandkomingsgeschiedenis van de WWB dat voor de invulling van het begrip woning kan worden aangesloten bij de Wet op de huurtoeslag. Daarom is in deze verordening bepaald dat onder 'woning' wordt verstaan: een woning zoals bedoeld in artikel 1 onderdeel j Wet op de huurtoeslag, alsmede een woonwagen of woonschip, zoals bedoeld in artikel 3 lid 6 WWB.

onderdeel e: woonkosten

Het begrip 'woonkosten' is nader gedefinieerd, omdat dit van belang is voor de toepassing van artikel 5 van deze verordening (verlaging woonsituatie). Aangesloten is bij de begripsomschrijving die voorheen onder de vigeur van de Algemene Bijstandswet in het Besluit landelijke normering (tot 1996) was opgenomen. Volgens de CRvB volgt uit de geschiedenis van de totstandkoming van de Abw dat het begrip woonkosten ten tijde van de Abw (nog steeds) moest worden uitgelegd conform de bepalingen van het tot 1 januari 1996 geldende Bijstandsbesluit landelijke normering. Aangenomen moet worden dat deze rechtspraak ook onder de WWB nog van betekenis is. Bij "het in eigendom hebben van de woning te betalen zakelijke lasten" kan worden gedacht aan het rioolrecht, het eigenaarsdeel van de onroerende zaakbelasting, de opstalverzekering, het eigenaarsdeel van de waterschapslasten en de erfpachtcanon.

Artikel 2 Doelgroep

De werking van de verordening is beperkt tot belanghebbenden in de leeftijdscategorie van 21 tot 65 jaar. Vanwege de lagere jongerennorm is ervoor gekozen geen verdere verlaging toe te passen bij belanghebbenden van 18 tot 21 jaar.

Artikel 3 – Toeslag alleenstaande en alleenstaande ouder

Lid 1 Op grond van artikel 30 lid 2 onder a WWB is het verplicht om de toeslag voor de alleenstaande of alleenstaande ouder in wiens woning geen ander zijn hoofdverblijf heeft te bepalen op het maximumbedrag te weten 20% van de gehuwdennorm. Als de noodzakelijke kosten van het bestaan (bijvoorbeeld huur en stookkosten) gedeeld kunnen worden met medebewoners, is er reden om de bijstand lager vast te stellen. Daarbij is de mate waarin de kosten ook daadwerkelijk gedeeld worden niet van belang. Dat is een verantwoordelijkheid van de belanghebbende zelf.

Zolang er geen sprake is van een gezamenlijke huishouding moet er echter van worden uitgegaan dat niet alle kosten gedeeld kunnen worden. Een toeslag blijft op zijn plaats. In de verordening is daarom gekozen voor een toeslag van 10% van de gehuwdennorm in het geval dat kosten kunnen worden gedeeld met één of meer medebewoners.

Lid 2 Hier wordt geregeld dat inwonende kinderen die een laag inkomen hebben maar die niet ten laste komen van de ouder(s) niet gelden als iemand met wie de ouder(s) kosten kan delen. Als grens voor laag inkomen wordt het normbedrag gehanteerd voor een alleenstaande die kosten kan delen (basisnorm plus 10%).

Lid 3 De bepaling om geen of een lagere toeslag te verlenen op grond van de woonsituatie is gebaseerd op artikel 27 WWB. In geval van het ontbreken van woonkosten is het resultaat dat de uitkering wordt verlaagd met 20% van de gezinsnorm. Dit bedrag is min of meer in overeenstemming met de minimale normhuur. Als geen woning wordt bewoond, is de verlaging 10% van de gezinsnorm. Deze bepaling ziet op de situatie van dak- en thuislozen die weliswaar geen woonkosten hebben, maar wel kosten in verband met hun verblijf in opvanglocaties.

Artikel 4 – Verlaging gehuwden

De verlaging van de gehuwdennorm vanwege het kunnen delen van kosten of vanwege de woonsituatie is overeenkomstig de bepalingen ten aanzien van de toeslagen voor alleenstaanden en alleenstaande ouders.

Artikel 5 – Bijzondere situaties

In dit artikel is een hardheidsclausule opgenomen voor situaties waarin de verordening niet voorziet of onverkorte toepassing ervan onredelijke gevolgen zou hebben.

Artikel 6 – Inwerkingtreding

- Lid 1 De verordening treedt onmiddellijk in werking nadat deze is vastgesteld. De terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2012 is gebaseerd op het wetsvoorstel "Wijziging van de Wet werk en bijstand in verband met de herziening van de definities van gezin en middelen" (Wet afschaffing huishoudinkomenstoets).
- Lid 2 en 3 Voor een beperkte groep bijstandsgerechtigden blijft de oude Toeslagenverordening nog van kracht tot uiterlijk 1 januari 2013. Het gaat hierbij om mensen voor wie toepassing van de huishoudinkomenstoets tot een hogere uitkering leidt. Op grond van artikel 78w WWB blijven de oude gezinsbegrippen nog op hen van toepassing tot uiterlijk 1 januari 2013.